

Budapest, 2022. február 20.

Vasárnap 10 óra

Somogyi Péter lp.

HAJÓRA TÉVE, MÉGIS SZABADON

Lekció: ApCsel 27,1-8

Alapige: ApCsel 27,1-2

„Miután úgy határoztak, hogy hajón Itáliába szállítanak bennünket, átadták Pált a többi fogollyal együtt a császári csapatból való Júliusz nevű századosnak. Azután felszálltunk egy adramittiumi hajóra, amely Ázsia tartomány partvidékének kikötőibe készült, és elindultunk. Velünk volt a makedón Arisztarkhosz is Thesszalonikából.”

Öt alkalommal is, egy ókori tengeri hajóútra hív bennünket az Isten Lelke által ihletett történeti leírás. Azt mutatja be konkrétan, hogy hogyan munkálkodott Isten a korai egyház életében és milyen az Isten embere útja a világban. Ez az elbeszélő részlet az apostolok cselekedeteiről írott könyvben nem közvetlen tanító rész, de annak fényében tanít mégis, ahogyan maga a Szentírás utal arra, hogy a keresztyén ember élete hasonlíthat egy hajóúthoz. Időszerűsége pedig különös módon megragadott engem. **Sodrásban.** Ennek az igehirdetés sorozatnak ez a címe. Különböző sodrások jelennek meg az olvasottakban, ahogyan az életben is. Vajon a

hívó ember is sodródhat, kisodródhat? Ahogyan mondtam is, konkrét történeti leírás mutatja, hogy ez megtörténhet. Ez a jelenet is tükrözi ezt. Azonban lelki értelemben is fontos figyelmeztetés áll a Bibliában előttünk: *„Ezért tehát még jobban kell figyelniünk a hallottakra, hogy valamiképpen el ne sodródjunk.”* (Zsid 2,1) Ez az Ige egy nemzedékváltás idején íródott levélből való, tehát már látták az első keresztyén nemzedék életét. Pál, ennek a nemzedéknek apostola pedig így ír Timóteusnak: *„Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet, amelyet egyesek elvetettek, és ezért a hit dolgában hajótörést szenvedtek.”* (1Tim 1,19) Világos tehát, hogy lehet lelki értelemben is elsodródni, sőt hajótörést is szenvedni. Ennek egyetlen ellenszere: még jobban figyelni Isten szavára, megtartani a hitet és a jó lelkiismeretet. Az objektív és szubjektív kincs, a hit és magatartás, a meggyőződés és lelkiismeret, az igazság és ehhez igazodó erkölcs, szorosan összefüggnek. **Sodrásban.** Talán egyértelmű, hogy mennyire időszerű szembenézni azzal, hogy mi minden sodorhat bennünket is ebben a mai világban, korszakban. Tetten kell érnünk és figyelniünk kell erre, de elsősorban is az igazság beszédére! Erre hívnak ezek az alkalmak is, szánjuk oda magunkat! Izgalmas lesz felismerni, hogy lehet úgy is sodródni, hogy mégsem sodródik el az életünk. Lehet úgy is hajótörést szenvedni, hogy nem szenvedünk hajótörést mégsem. Lehet pozitívan is kimondani: nem ússzuk meg szárazon! Vágyom is arra, hogy így legyen! Nagyszerű dolgok körvonalazódnak előttünk, fedezzük fel együtt ennek a történetnek a mélyén!

Vannak vágyott, vannak kötelességszerű és vannak kényszerű hajóutak is. Az előttünk lévő ókori tengeri hajóút nem egy utazási iroda által kínált lehetőség. Bár lehetne a hirdetés szövege ez is: Júdeából Itáliába, Cézáréából Rómába. Légvonalban 2302 km, hajóúton pedig közel 3000 km. Ez az

út egy kereskedelmi hajózás hasznosítása arra, hogy foglyokat is szállítsanak vele. Különböző rangú, képzettségű, nemzetiségű, érdekeltségű, beosztású, társadalmi helyzetű emberek közös hajóútja. Van, akinek üzletet, van, akinek munkavégzést, van, akinek felügyeletet, van, akinek kísérést, van, akinek rabságot jelentett ez az út. Ha nem is a mai értelemben vett, de mégis reprezentatív minta. Három keresztyén utazik a hajón, Pál, a tarzusi zsidó, Lukács, az antiokhiából való szír, és a makedón származású Arisztarkhosz, Thesszalonikából. Már ők hárman is tükröznek egy különleges különbözőséget és mégis egységet. Pál előtérben van, ketten háttérben. Lukács a történetíró, Arisztarkhosz a kísérő. Egy kis keresztyén közösség munkamegosztása. Velük együtt utaznak római katonák, sokféle kereskedő és fogoly, akik valószínűleg halálraítéltek, akiket azért szállítottak Rómába, hogy ott az arénában kivégezzék őket a tömeg szórakoztatására. Összesen 276 ember, aminek alig több mint 1 százaléka keresztyén. Ez az alaphelyzet. Pál azért van itt, mert római polgárjogára hivatkozott, amikor meg akarták lincselni. Két év cézárei fogság után végül elhatározásra jutottak és hajóra tették Pál apostolt: *„Miután úgy határoztak, hogy hajón Itáliába szállítanak bennünket, átadták Pált a többi fogollyal együtt a császári csapatból való Júliusz nevű századosnak. Azután felszálltunk egy adramittiumi hajóra, amely Ázsia tartomány partvidékének kikötőibe készült, és elindultunk. Velünk volt a makedón Arisztarkhosz is Thesszalonikából.”*

Keresztyén emberként, áldott missziói utak után fogoly az apostol. Nagyon szeretett volna eljutni Rómába, de nem valószínű, hogy ilyen utat tervezett magának. Volt olyan, amikor kapu nyílt előtte és volt, amikor akadályba ütközött. Megtérése után 20 évvel a második korinthusi levélben felsorolja, hogy mi mindenen ment át. Többek között azt is,

hogy háromszor szenvedett hajótörést. Keresztyén emberként, apostolként sokféle időszakon ment át, különböző helyeken, különböző körülmények között élte meg krisztuskövető életét. Ez az út sem volt más, miközben mások elhatározása tette hajóra, mégsem volt kétsége abban, hogy végeredményében Isten vezette őt. Átadták Pált egy római századosnak, Júliusznak. Ez is egyfajta sodrás, mások elhatározása határozza meg a jelenlegi sorsát, mások kezére van bízva. Nem könnyű ezzel szembenézni. Vajon neked nincs-e ilyen az életedben? Volt idő, amikor te határoztad meg hova mész, mit csinálsz. Van olyan, amikor nem így van ez. A munkahelyeden nem tudsz szabadon megnyilvánulni, mert ezt vagy azt mondják rólad, ezzel vagy azzal fenyegetnek meg téged. Egzisztenciálisan is komoly kérdések vetődnek fel, ha keresztyénként képviseled a meggyőződésedet. Az iskolában a társaid egészen mást gondolnak dolgokról, mint amit te, nagyon erős tud lenni ilyenkor a csoportnyomás. A külső nyomás fogva tart, szinte „sínre tesz”, pontosabban „hajóra tesz”, nem egy hajóban eveznétek, most mégis egy hajóban kell utazni. Sodródsz a többséggel, az áramlatokkal, amelyek körülvesznek téged. Vagy mégsem?

A történetben azt látjuk, hogy az utazás elindítása után egy nap alatt megtesznek 110 km-et, *„Másnap befutottunk Szidónba.”* (3.v.) Ez még aránylag jó tempó, nagyjából 2,5 csomó, 4,58 km/óra sebesség, de ezután már lassulnak. *„Onnan továbbindulva az ellenszél miatt Ciprus szélárnyékos oldalán hajóztunk el. Majd Kilikia és Pamfília partja mentén haladva befutottunk a líkiai Mirába. Ott a százados egy Itáliába induló alexandriai hajót talált, és arra szállított át minket. Több napig tartó lassú hajózás után nagy nehezen jutottunk el Knidoszig; de a szél miatt nem tudtunk kikötni, ezért elhajóztunk Kréta szélárnyékos oldalán Szalmóné közelében. Nagy nehezen elhaladtunk mellette, és eljutottunk*

egy helyre, amelyet Szépkikötőnek neveznek, és amelyhez közel van Lászea városa.” (4-8.v.) Ellenszélben hajóztak, majd a hajóváltás után - mert még ezt is át kellett élni -, egy alexandriai gabonaszállító hajóval haladtak tovább, de lassan. *„Több napig tartó lassú hajózás után nagy nehezen jutottunk el Knidoszig; de a szél miatt nem tudtunk kikötni...”* Egymás után kétszer is olvassuk, hogy nagy nehezen haladtak, volt ahol nem is tudtak kikötni.

Izgalmas és fontos felfedezés ez is, az emberi elhatározások beleütköznek a természeti törvényekbe, hatásokba. Vagyis nem az ember döntései irányítják pusztán az életét, az útjait. Az ember és az emberiség szeretne haladni a maga feje szerinti hajóúton, de ez nem ilyen egyszerű képlet. Ott áll a természet és legfőképpen maga a természet Teremtő Ura, az örökkévaló, Mindenható Isten. Ki tudja ezt igazán? Azok, akiknek kijelentette magát az Úr. Pál és társai részesek abban, ami történik, de nem foglyai ennek, mert az ő életük Istené. Ők hajóra téve is szabadok, s ez a mi sorsunk is. Ha jönnek is sodró vagy lassító tényezők, nem ezek uralnak minket, ha rendelkeznek is felőlünk, határoznak is rólunk mások, minket alapvetően és végeredményében a mi Urunk, Jézus Krisztus határoz meg. Ennek tudatában és bizonyosságában élünk szabad életet akkor is, ha mások bilincset tesznek ránk, ha korlátoznak is minket. Lehet, hogy nem is vagyunk közvetlen előtérben, mint Pál, de ott vagyunk azokkal, akik elől járnak, akik nagyobb felelősséget hordoznak, más a feladatuk. Ott lehetünk bátorító kísérőként, munkatársként, mint aki mindezt rögzíti, továbbadja. Lehetünk kisebbségben, mégsem vagyunk a vesztes oldalon, mert a győztes Jézus Krisztus a mi Urunk. Az apostol bizonyossága a miénk, az igazi önanonosságunk az, hogy mi is tudjuk és valljuk: *„akié vagyok, és akinek szolgálom...”* (23.v.), Ő az Úr! Uralma alatt nincs mitől tartanunk, nem sodorhat el semmi.